

свідомо, називаються *навчальними*. Тут ігрова ситуація, поєднуючись з навчальною, є засобом підвищення розумової активності. Таким чином, навчальні ігри складають підмножину дидактичних ігор, тому вони мають одні і ті ж структурні елементи. Але навчальні ігри мають і ряд особливостей. Умови і зміст навчальних ігор поступово ускладнюються. Від дитини вимагається засвоєння нових правил і більш складних ігрових дій. Такі ігри формують у дітей певні логічні структури, конкретні розумові дії, за допомогою яких учень зможе розв'язувати певні класи математичних задач.

К.Д.Ушинський застерігав від формального заучування готових правил, вимагав, щоб учні пояснювали всі свої дії з дидактичним матеріалом, робили висновки. Він писав: "Само собою зрозуміло, що діти не повинні виучувати ніяких арифметичних правил, а самі відкривати їх. Так, наприклад, не слід говорити дітям, що коли не можна відняти одиниці від одиниць, то слід взяти одиницю з десятків тощо, але треба дати учневі два десяткових пучки паличок, і, крім того, кілька паличок окремо, скажімо три: потім говоримо дитині, щоб вона дала вам чотири палички, і дитина сама бачить потребу розв'язати один десятковий пучок, і коли полічить потім, що в неї залишилося, то легко зрозуміє, як брати з десятків, сотень і т.д. А коли всі діти зрозуміють який-небудь простий арифметичний закон та звикнуть його виконувати в думці, і на словах, і на письмі, тоді ви можете формулювати цей закон в арифметичне правило, власне, щоб привчити дітей до точності висловів".

Багатьом учням математика здається нелегкою і малозрозумілою, тому нерідко діти намагаються запам'ятати правила, не розуміючи їх, а це призводить до формалізму в знаннях, гальмує далі розуміння нового матеріалу.

Здобуті учнями міцні знання перетворюються у переконання тільки тоді, коли вони є результатом свідомої, самостійної роботи. Отже вчителю важливо застосовувати такі методичні прийоми, які б збуджували думку школярів, підводили їх до самостійних пошуків, висновків та узагальнень. Сучасна школа має озброїти учнів не лише знаннями, вміннями і навичками, а й методами творчої розумової самостійної і практичної діяльності.

Цілком природно, що саме в грі слід шукати приховані можливості для успішного засвоєння учнями математичних ідей, понять, формування необхідних умінь і навичок. Дидактичні ігри дають змогу індивідуалізувати роботу на уроці, давати завдання, посилені кожному учневі, максимально розвиваючи їх здібності.

Граючи, діти вчитимуться мові, обчисленням, розв'язувати задачі, конструювати, порівнювати, узагальнювати, класифікувати, робити самостійні висновки, обґрунтовувати їх.

Якщо спочатку учень зацікавиться лише грою, то дуже швидко його вже цікавитиме пов'язаний з нею матеріал, в нього виникне потреба вивчити, зрозуміти, запам'ятати цей матеріал, щоб брати активну участь у грі. Гра дає змогу легко привернути увагу й тривалий час підтримувати в учнів інтерес до тих важливих і складних предметів, властивостей чи явищ, на яких у